

רפואת שיניים דיגיטלית: פרספקטיבה מהמחלקה לשיקום פנים ולסתות בית הספר להתמחויות ברפואת שיניים, הקריה הרפואית רמב"ם, חיפה.

מאת: ד"ר צבי גוטמכר

מנהל המחלקה לשיקום פנים ולסתות והיחידה למפרכי לסת. מומחה לשיקום הפה ומומחה לשיקום פנים ולסתות. בית הספר להתמחויות ברפואת שיניים. רמב"ם - הקריה הרפואית לבריאות האדם, חיפה

המחלקה עוסקת בשיקום לאחר כריתות של חלקי פנים וגולגולת. עקב הכריתות נוצרים חללים קטנים כגדולים אשר בחלקם יוצרים קומוניקציה עם אתרים אנטומיים שרובם עם מאפיינים ויטליים כגון, בסיס גולגולת, חלל האף, סינוסים מקסילריים ואחרים. חללים אלו חייבים להסגר בכדי להחזיר את הפונקציה והאסתטיקה למטופלים. במקרים רבים השחזור הינו בעזרת

תותכות נרחבות נשלפות אשר המטופל צריך להוציאן ולתחזקן.

אחד האתגרים העומדים בפני המומחה לשיקום פנים ולסתות בזמן עבודתו הינו להימנע מפזיור נזלים ומוצקים לחללים המנותחים בזמן טיפולי שיניים.

יש קושי רב לבצע טיפולי שיניים קונבנציונליים לחולים אלה מאחר ובזמן הטיפול יש להוציא את התותכות, דבר אשר משאיר את החללים פתוחים וחשופים לכניסת נוזלים ומוצקים. לדוגמא, חסר חך קשה ורך יוצר מעבר מידיי וחלק לקנה הנשימה ולאזור הסינוסים המקסילריים ולוושט.

גם כאשר מדובר בטיפולים רטיוואליים כגון סילקו שחזור אמלגם ישן ולקוי, אנו מתקשים לחסום את פתחי החללים עד כמה שניתן (גם או בלי סכר גומי) כך שחרף כל מאמץ,

האיטום אינו מקסימלי ויש כניסה של מים ומוצקים לחללים הפתוחים.

קושי לא פחות גדול הינו לקיחת מידות לצורך ביצוע שחזורים. מטופלים אלו מציגים במקרים רבים, הנבלה בפתיחת הפה, פצעים בפה עקב זיהומים, כימותרפיה, רדיותרפיה ועייפות. יש להוסיף על כך את מספר הפגישות לצורך התאמת שחזורי מעבדה, יש להבין כי מטופלים אלו הינם תחת כימותרפיה ורדיותרפיה.

עקב כך אנו מנסים עד כמה שניתן למצמם את סכלם ע"י איטום החללים המנותחים בזמן העבודה וקיצור מועד המידות ושלבי הטיפולים. לא תמיד ניתן להגיע לרמה הרצויה ולכן אנו מתמודדים עם דילמות לא פשוטות.

רפואת שיניים דיגיטלית הינה כיום רק בראשיתה, אך עבור מטופלינו הסובלים מחסר רקמות וחללים לא סגורים, היא ממש כיען

משאלה שהתגשמה. כל מטופל מקסילופציאלי שעובר את שלבי המידות שואל, "האם אין שיטה אחרת ללקיחת מידות?" זוהי פרודורה לא נעימה בלשון המעטה.

סורק אינטראולרי ומחרטת מאפשרים לנו לוותר על שלבי המידות בעזרת כפות ושימוש בחומרים שיכולים ללא ידיעתנו להיכנס לחללים הפתוחים ולגרום נזק. השיטה מאפשרת למטופלינו לעבור את שלבי המידות והשחזור בישיבה אחת ללא שימוש בכפות אשר לעיתים יש קושי רב בהכנסתן. כאן אין צורך בפתיחת פה גדולה וניתן לעקוף את הפגעים בפה במידה ויש. משך הסריקה הינו קצר ולא כואב, ניתן להפסיק את הסריקה ולהמשיך מהמקום שהופסקה במקרה שהמטופל מבקש הפסקה. לא כך כאשר אנו לוקחים מידה עם כף וחומר סיליקוני בפה.

לסיכום: אין לי ספק כי רפואת שיניים

דיגיטלית תהיה העתיד בתחומנו וגם תותכות נשלפות יבוצעו בצורה דיגיטלית. לעת עתה אנו יכולים להשתמש בה רק לביצוע מילואות (Onlays, Inlays), כתרם בודדים או גשרים כאשר בצוע תותכות נשלפות ואובסטרטורים עדיין נעשים בשיטות הרגילות, אך לדעתי לא ירחק היום בו גם בביצועם יעשה שימוש בטכנולוגיות אלה. ■

ד"ר צבי גוטמכר